

**R. P. Valerii Reginaldi Bvrgvndi Seqvani E Societ: Iesv,
Praxis Fori Poenitentialis**

Ad Directionem Confessarii, In Vsv Sacri sui muneris ...

Regnault, Valère <1543-1623>

Mogvntiæ, 1617

Cap. vlt. In quo per modum appendictis agitur de cessatione à diuinis,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78477)

pus, et vsque tantum diuina celebrari poterunt. Ita notat Nauar. in Enchir. cap. 27. num. 183. Et patet, quia in eo agendum est iuxta intentionem Superioris, quam sententia suspensionis ostendit.

QVINTVM est. Neminem teneri seruare interdictum, quando non seruatur ab eo cuius causa latum est, ex Cap. Petisti, De priuilegijs. Quod si plures sint quorum causa interdictum fuerit promulgatum, ad talem excusationem requiritur, vt maior pars illorum violet interdictum, habendo animum in tali violatione perseuerandi, prout conuicti ex ipsorum actibus. Ita Panorm. annotat ad citatum Cap. Petisti, num. 2.

CAPVT VLTIMVM.

In quo per modum appendicis agitur de cessatione à diuinis.

S V M M A R I V M.

70. Quid & quod duplex sit cessatio à diuinis, & quatenus ab interdicto differat.
71. Conditiones requiritæ ad illius validitatem.
72. De eiusdem causa efficiente, seu à quo ferri possit.
73. De ceteris illius causis.
74. Primus effectus cessationis à diuinis, priuare vsu diuinorum officiorum.
75. Tempore cessationis à diuinis non est permittum, sicut tempore interdicti, submissa voce, clausis ianuis, non pulsatis campanis, ac excommunicatis, & in eisdem exclusis diuina officia celebrare.
76. Nec permittum est in principalibus anni festiuitatibus eadem officia celebrare solemniter.
77. Horas canonicas Clerici priuati in eodem tempore possunt bin recitare, & quod Episcopus imponens cessationem à diuinis possit eam limitare.
78. De secundo effectu, qui est priuatio vsus Sacramentorum; & que Sacramenta ab eo excipiantur.
79. Quatenus permittum sit celebrare Missæ tempore cessationis à diuinis.
80. Sacramenta quorum vsus prohibetur esse tempore cessationis à diuinis, certum est; & quatenus de Baptismo dubitetur.
81. Dabunt de Confirmatione & aliud de Penitentia.
82. De tertio effectu, qui est priuatio sepulture Ecclesiasticæ.
83. Excommunicatio imposita a legibus quibus vsus violentibus cessationem à diuinis.
84. De modo quo relaxatur ipsa cessatio.

70. Huius appendicis addenda ratio est, quod cessatio à diuinis similitudinem habeat cum interdicto locali. De ea inter ceteros satis copiose agunt Georgius Sayrus alios citans in lib. 5. Thelauri casuum conscientiarum cap. 17. & Suarez tomo 3. in D. Thomam disput. 39. Congruenter autem communi Canonistarum doctrinæ ea definitur à Nauar. in Enchir. cap. 27. num. 188. definitur quædam à diuinis officijs & ab administratione Sacramentorum. Quæ quidem si fiat in toto aliquo loco, vt in tota ciuitate vel oppido dicitur generalis; si tantum in aliqua parte, vt in vna Ecclesia vel pluribus, non in omnibus, dicitur particularis. De ea autem dicemus 1. quatenus differat ab interdicto & quas conditiones requirat vt sit valida. 2. quæ sint illius causæ. 3. qui effectus. 4. quæ pena incurratur illius violatione, & quo modo ea tollatur.

Quatenus cessatio à diuinis differat ab interdicto, & quas conditiones ea requirat ad validitatem.

S E C T I O I.

Cessationem à diuinis ab interdicto differre constat ex his. Primo, quod non sit Ecclesiastica censura, id est, penæ licui ob delictum imposita à Ecclesiastico Iudice; sed sit factum quoddam, quo certa de causa suspenduntur

in aliquo loco, diuina laudis organa, prout habet Conar. ad Cap. Alma mater, par. 2. §. 2. in initio. Deinde, quod per illius transgressionem non incurratur irregularitas, vt ibidem Nauarrus docet: quia non inuenitur imposita; & ideo non est afferenda ex Cap. Is cui, De sententia excommunicati in sexto. In eandem sententiam plures Sayrus refert in citato cap. 17. num. 9. Præterea quod nunquam imponatur à iure, etiam si ab illo permittatur, vt patet ex Cap. Si Canonici, & ex Cap. Quamuis, De officio Ordinarij in sexto. Quarto, quod qui habent priuilegium audiendi officia diuina tempore interdicti, non ideo possint audire tempore cessationis à diuinis. De quo Nauarrus in sequenti num. 189. pluribus de huiusmodi differentia differens. Videri potest Suarez in memorata disput. 39. sect. 1.

LAM vt valida sit cessatio à diuinis (prout post Ioannem Andream ad memoratum Cap. Quamuis, docent in verbo Cessatio à diuinis, Angelus num. 3. Syluest. nu. 2. Sotus in 4. distinct. 22. quest. 3. art. 2. conclus. 3.) ad eam concurrere debent decem conditiones, quæ fere omnes sumuntur ex eodem Cap. Quamuis, & ex Cap. Irrefragabili, §. Cæterum, De officio Ordinarij. Prima est, vt is cuius autoritate cessatur à diuinis, eandem autoritatem habeat vel à iure: vt Episcopi habent ratione suæ dignitatis, & Capitulum sede vacante; vel à consuetudine, aut priuilegio; vt in quibusdam Ecclesijs nonnunquam habent Canonici, ex memorato Cap. Si Canonici. Quod vero alias Canonici cessare non possint à diuinis sine consensu Episcopi sui, satis colligitur ex memorato Cap. Irrefragabili. Secunda est, vt Canonici omnes nullo dempto, etiam absentes qui conuenire possunt, conuocentur ad tractandum de ipsa cessatione, ac si ageretur de electione canonica, per textum expressum in Cap. Quamuis, §. 2. De officio Ordinarij in sexto. Tertia, vt de causa cessandi mature & diligenter tractetur. Quarta, vt de cessando habeatur deliberatio; in qua necessarium esse, vt maior pars Capituli concludat cessandum esse, intelligitur ex eo quod in citato cap. Quamuis, conuocatio ad cessationem faciendam æquiparetur ei quæ fit ad electionem canonicam agendam. Quinta, vt offensæ propter quæ cessatur, manifesta sit ac notoria. Sexta est expressa in Cap. Irrefragabili, §. Cæterum, De officio Ordinarij, vt eadem causa sit rationalis, seu apertis rationibus demonstrata, vt Soto interpretatur; & ideo infert conditionem hanc sequi ex præcedenti. Septima, vt ante cessationem instrumento publico, patentibus vel literis, authentico sigillo munitis causa cessationis exprimat. Octaua, vt idem instrumentum tradatur ei contra quem cessatur. Nonna, vt cessaturi ab eodem postulent, vt emendet competenter iniuriam seu offensam, propter quæ volunt cessare: quod si facere nolit, locum habet tunc cessatio. Postrema quæ in memorato cap. Quamuis, expresse traditur est, vt post cessationem ytraque pars tam cessans, quam contra quam cessatur, per se, aut per procuratores sufficienter instructos, iter ad sedem Apostolicam intra mensem arripiat: & continuatis diebus quam cito poterit, se eidem sedi presentet; vt cognita causa Pontifex de remedio prouideat, ne Ecclesia in tali afflictione diu permaneat. Vbi aduertit, quod Sayrus in citato lib. 5. c. 18. in fine habet citatis Soto, Toledo, & Henriquez: si partes inter se conueniant, cessationem à diuinis tolli posse ab eo à quo lata est, nec esse opus sedem Apostolicam adire. Ratio est, quia in tali professione præscribenda, intentio Papæ fuit tantum, vt quam cito prouideretur Ecclesiæ, obuiareturque damnis, quæ possent euenire, si ea absq; diuinorum celebratione diu maneret. Cæterum si non seruentur prædictæ conditiones, nec seruanda est ipsa cessatio, iuxta Cap. Quamuis, §. finali de officio Ordinarij in 6. Et ita expresserunt in verbo Cessatio à diuinis, Angelus & Syluester, ille 103. & hic q. 1. vt et que sub finem. Quod qua ratione ex illo Cap. deducatur, Suarez declarat in illa disput. 39. sect. 3. n. 13. in præcedentibus, de memoratis conditionibus agens.

De causis cessationis à diuinis.

S E C T I O II.

72. Quod attinet ad causam efficientem consentiunt Doctores, quorū nonnullos Suarez in præcedenti n. 2. & plures

Sayrus

Sayrus in exato lib. 5. cap. 18. nu. 9) Episcopo iure ordinario, atq; ex officio cōpetere potestatem imponendi cessationem à diuinis. Ratio vero est, quod eadem cessatio sit fori Ecclesiastici contentiosi, ideoq; requirat iurisdictionem Episcopalem per quā iudicia exercentur in illo foro Ecclesiastico. Quæ iurisdictione, quia sede vacante cōpetit Capitulo, ipsum quoque potest tunc imponere cessationem ipsam à diuinis. Postè quoque Concilium provinciale patet ex Clement. 1. De senten. excommunic. §. 2. illis verbis Quod etiam in interdicitis & cessationibus à diuinis inducitur per prouincialium Conciliorum statuta, vel ipsorum auctoritate, &c. Postè demum aliquando ex consuetudine prescripta, aut Papæ privilegio, Collegium aliquod, vel Capitulum, vel conuentus Ecclesiarum, siue regularium, siue secularium, constat adhuc ex eadem Clementina in sequenti §. 3.

73. Quid attinet ad causam finalem, bene ait Suarez in citata scilicet. nu. 4. Si de proximo sine cessatione à diuinis agatur, eis coincidit cū illius effectus, de cuius varietate dicitur in sequenti sectione. Sin de remoto; in eo conuenit cū censuris proprie dictis, quod tanquam medicina instituitur ad emendationem delinquentis, à quo Ecclesia graui iniuria affecta, siue in se, siue in aliquo ex suis, non valens illum iuris ordine aliter compescere; conatur exterrere, inquit Sotus in 4. distict. 22. quest. 3. art. 2. conclus. 2. tam ingenti falem doloris significatione ac sensu, quo à suis canticis lætitiæ, & diuinæ laudis cessat; ad instar populi Israelitici (ex Psal. 136.) Babylonem abducti in captiuitatem, suspendentis in salicibus organa sua, & sedendo silentis.

Quod attinet ad materiam, seu delictum propter quod iuste imponitur cessatio à diuinis, illud debet grauissimum esse, vt loco citato Suarez notat, & ceteri communiter docent, quia medium tam acerbum tamque periculosum non est assumendum sine grauissima causa. Debet idem delictum, vt idem addit, esse publicum, seu communi bono Ecclesiæ potestatiue Ecclesiasticæ contrarium; quandoquidem eos etiam qui innocentes fuerint talis poenæ attingit. Debet demum esse manifestum, nec sufficit probabiles coniecturas de eo haberi, iuxta cap. Irrefragabili, §. Ceterum, De officio Ordinarij.

Quod denique attinet ad formam seruandam in ferenda cessatione à diuinis; ob similitudinem quam habet cum interdicto locali, forma simili potest imponi dicendo v. g. prout habet Sayrus in memorato cap. 18. nu. 11. Nos ob talem causam, villam, aut ciuitatem talem à diuinis officiis cessare præcipimus, &c. Condiciones quas eadem forma comites habere debet, vt legitima sit impositio cessationis à diuinis, traditæ sunt in præcedenti sectione num. 71.

De effectibus cessationis à diuinis, & specialiter de priuatione diuinorum officiorum.

SECTIO III.

74. Effectus cessationis à diuinis sunt, scilicet interdicitum; tum priuatio diuinorum officiorum, tum priuatio Sacramentorum, tum etiam priuatio sepulturæ Ecclesiasticæ.

Quod ad primum attinet, cessatio à diuinis (quod ipsius nomen indicat, constatq; ex vfu cōmuni) priuat vsu omnium diuinorum officiorum; celebrationis inquam Missæ, recitationis horarum canonicarum, & aliorum. Quamquam, inquit Suarez disput. 39. sect. 2. sub initium, nunquam horæ ipsæ canonicæ censentur prohibita dici priuatiuè, etiam à personis Ecclesiasticis, dicentibus eas ex officio, nomine Ecclesiæ, ministerio ipsorum vtentis ad diuinas laudes pro toto populo decantandas. Nunquam enim Ecclesiæ ministri tali onere sibi imposito liberantur ob istiusmodi priuationes; sed tantum illis publica recitatio prohibetur. Addit Suarez notatu dignum pro praxi; etsi præceptum cessationis à diuinis directe pertineat ad Ecclesiasticos, quorum est diuinorum celebratio; ad ceteros tamen indirectè quoque pertinere; quia reuera ponitur pro toto populo. Ideoq; si Ecclesiastici contra tale præceptum cessare nolint, reliqui tenebuntur vitare eos in diuinis, hoc est, non adesse illis celebrantibus; non solum quia in eo cooperarentur prauitati ipsorum; sed etiam quia illo præcepto adstringuntur. Quinimo ob ean-

dem causam, inquit idem, si aliquis Sacerdos ex priuilegio celebret tempore cessationis à diuinis, alij carentes in hac re priuilegio, nequeunt eidem celebrationi interesse.

Consequenter late tractat, an tempore istius cessationis, sicut tempore generalis interdicit localis, liceat per priuilegium Ca. Alma mater, §. Ad dicimus, De senten. excommu. in 6. Missam celebrare, & horas canonicas dicere submissa voce, ianuis clausis, non pulsatis campanis, ac clectis excommunicatis, & interdicitis; Partem autem negatam sequitur; approbatum vt ipse ait, per Congregationem circa hanc materiam, Salmaticæ factam Doctorū iuris, & Theologorum, anno Domini 1556. & receptam Ecclesiæ consuetudine. Videtur autem aperte deduci posse ex cap. Si Canonici, §. Si autem, De officio Ordinarij in 6. vbi habetur, eum cuius culpa cessatio canonice indicta fuerit, teneri Canonicis, & Clericis ad id quod interfit ipsorum ex eo, quod omnino cessantes à celebratione diuinorum officiorum amiserint, aut sane non acquirerint distributiones quotidianas, quæ non nisi interessentibus diuinis officiis dari solent, & debent, ex cap. vnico De Clericis non residentibus in 6. & ex Concil. Trident. De reform. sess. 21. c. 3. & sess. 22. cap. item, 3. Eas vero acquiri à celebrantibus officia diuina, secundum permissionem factam in memorato §. Ad dicimus, satis aperte ibidem indicatur. Cum ergo non acquirantur tempore cessationis à diuinis (quod consequens est ex eo quod is qui cessationi causam dedit, teneatur cessantibus eas restituere) argumento est; ne quidem seruatis conditionibus positis in eodem §. Ad dicimus, celebrationem officiorum diuinorum permitti. Qua ratione subtiliter Couarruias ad cap. Alma mater, 2. parte, §. 4. numero 7. vers. 3. pro hac ipsa sententia vtitur. In sequenti 4. addens, quod iure antiquo, a gumento Capitul. Non est vobis De sponsalibus, celebratio diuinorum officiorum tempore cessationis penitus interdicta fuerit. Cui iuri non derogatum per post editum Decretum in citato cap. Alma mater, quod tantum loquitur de interdico, nec interpretatione extendendum est ad cessationem à diuinis; vt specie ab illo diuersam, & post illud applicari solitam, tanquam medicinam fortiorem, ad delinquentis contumaciam frangendam.

76. Addit Suarez nu. 13. n. 9; factam in sequenti paragrafo eiusdem cap. Alma mater, permissionem celebrandi solemniter officia diuina in festiuitatibus Natalis Domini, Paschæ, Pentecostes, & Assumptionis Virginis gloriosæ, locū habere in cessatione à diuinis. Nam non est ratio cur de tali permissione hoc dicatur potius, quam de præcedenti; præsertim cum eadem rationes in vtraque earum pariter militent. Nec obstat quod in illo sequenti paragrafo, verba sint absque speciali mentione temporis interdicti; quia sufficit in illo cap. sermonem esse tantum de eo ipso tempore, vt patet considerari verba quæ habentur non procul ab initio; Concedimus quod tempore interdicit ab homine, vel à iure prolati, &c. Item; alia quæ habentur in §. finali. Ceteris quæ circa obseruationem interdicatorum, à nostris sunt prædecessoribus instituta in suo robore duraturis. Itaque cum dicitur; In festiuitatibus Natalis Domini, &c. subintelligendum est tempore interdicit.

77. Adde præterea c. num. 14. Clericos, quamuis à nonnullis dubitatum sit, posse priuatiuè officium diuinū binos recitare tempore cessationis à diuinis; quia non est ea de re in iure prohibito; atq; cessatio ipsa dirigitur tota ad Ecclesiastica officia, prout sic publice fiunt, vt ordinentur ad populi participationem auditionemque. Adde porro ex nu. 16. non excedere ordinariam potestatem Episcopi, vt imponens cessationem à diuinis deam limiter ad certum genus officij diuini, vt v. g. ad solā Missæ celebrationem; nihilominus ordinariæ, ac secundum communem Ecclesiæ consuetudinem, id non fieri; quia non est necessarium; eo quod ipsa cessatio non solcat imponi, nisi post adhibita alia remedia, & quando ea nihil profunt iudicatur expedire diuina organa omnino suspendere. Vnde cum potius prohibito sufficit, ea fieri solent per interdicitum. Pulsatio campanarum, vt idem notat nu. 17. tempore cessationis à diuinis prohibetur, sicut tempore interdicit; nimirum facta ad conuocandum populum ad officia diuina; non autem ad conuocandum ad alia, vt ad conuocationem, salutationem Angelicam, & similia.

De reliquis effectibus.

SECTIO IV.

78. QVOD attinet ad secundum effectum cessationis à diuinis, qui est priuatio vsus Sacramentorum, is cessationi à diuinis tribuitur, quia & Sacramenta, & vsus eorum sunt vere diuina. Nam est tamen priuatio ita generalis quin plures exceptiones admittat, de quarum nonnullis certum est; & de aliis dubitatur.

CERTVM EST igitur primo, excipi Baptismum paruulorum, & poenitentiam morientium, ex cap. Non est vobis, De sponsal. verbis illis; Nulla diuina officia præter Baptismum paruulorum, & poenitentiam morientium celebratis, vel permittatis celebrare. Ratioque exceptionis est, quod cum illa duo Sacramenta sint iure diuino ad salutem fidelium necessaria, sit vt perpetua Ecclesiæ obseruatione nullo vnquam tempore ea illis negentur. Ob quam etiam rationem censetur excipi Eucharistia ministranda per modum viatici. Nam & ea suo modo necessaria est iure diuino; quod assumptionem illius imponens, obligat si vnquam alias, tempore eo quo mortis adest periculum. Accedit quod ex cap. Quod in te, De poeniten. & remiss. quoties in iure præscribitur, vt morientibus poenitentia non negetur, viaticum pariter comprehendatur: quod poenitentibus denegare, nimis durum esset.

79. Cum autem hoc ita sit, inferri potest, tempore cessationis à diuinis licitam esse Missæ celebrationem; quatenus necessaria est, vt Eucharistia renouari ac ac custodiri possit pro infirmis. Pro quo tempore licet non habeatur textus, sicut pro tempore interdicti in cap. Permittimus, De senten. excommunic. nihilominus tamen ob æqualem, immo & ob eandem necessitatem, id ipsum quod ius permittit tempore interdicti (semel scilicet in hebdomada Missarum solemniter celebrare causa conficiendi corporis Domini, quod decedentibus in poenitentia non negatur) consentaneum est vsurpare quoque in cessatione à diuinis, tanquam spectans ad sacrosancti Sacramenti reuerentiam, cui obstatulum obicere, Ecclesia non intendit, nec potest.

Vbi aduerte tria quæ Suarez habet *disput. 39. sect. 2. nu. 19. & duobus sequentibus*. Primum est. Cum iuxta citatum cap. Permittimus, ad prædictam reuerentiam sufficiat tempore interdicti, Missæ sacrum semel in hebdomada fieri, merito credendum esse, quod idem sufficiat tempore cessationis à diuinis; nihil enim ad decentiam Sacramenti conuenientius censeretur potest, quam aliquando fuerit iure probatum.

Secundum est. Si quando contingat Eucharistia non esse referuatam pro infirmis; & in eo necessitatis articulo aliquæ ita versari, vt credatur moriturus sine viatico, nisi de nouo consecratur; tunc sufficientem dari causam vt Missa celebraretur tempore cessationis à diuinis. Ratio est, quod cum duo præcepta ibi concurrant, vnum diuinum, de sumenda in mortis periculo Eucharistia; alterum humanum, prohibitionis celebrandi tunc Missam, oporteat humanum cedere diuino. Nec obstat quod tunc non sit iuris diuini obligatio Sacerdotis celebrandi, sicut est iuris Ecclesiastici prohibitio non celebrandi. Nam etsi id ita sit, tamen Sacerdos ipse tunc naturali charitatis iure tenetur existenti in illa necessitate subuenire, ministrando ei viaticum, si commodè potest. A quo charitatis officio probabile non est Ecclesiam velle eum impedire: immo vero sicut concedit viaticum morientibus ministrari tempore cessationis: censenda est concedere consequenter vt Missæ sacrificium fiat, quando pro illis non potest Eucharistia aliter haberi.

Tertium est. In tali celebratione ita esse habendam rationem cessationis à diuinis, vt in ea nihil ultra fiat, quam necessarium sit ad finem in quem tunc conceditur: nempe ad Sacramenti consecrationem, ad quam necessaria est sacrificij oblatio cum debitis ceremoniis spectantibus ad eius intrinsecam solemnitatem; cæteris exclusis; sique non debet tunc vt nec tempore interdicti, ex cap. Permittimus, De senten. excommunic. fieri cum conuocatione populi, & pulsatis campanis; sed secreto, ac ianuâ clausis. Attamen Sacramentum ipsum deferri debet firmis cum pompa necessaria ad illius reuerentiam; populo etiam ad illud comitandum

conuocato: per campanæ signum; et si inter deferendum non sit dicendum officium aliquod diuinum, cum id per se prohibitum sit, nec necessarium ad conuenienter peragendam concessam Eucharistia administrationem. Ita Suarez in fine numero 21.

CERTVM est secundo de proposito effectu, quod locum habeat in Sacramento Eucharistiæ extra viaticum, & in Sacramentis Extremæ unctionis & Ordinis. Nam cum interdictum priuet talium vsu, prout habitum est in præcedenti Cap. 3. *num. 26. & 27.* negari non potest quin eodem priuet quoque cassatio à diuinis, utpote quæ ipsi interdicto (si non sufficiat ad deducendos à contumacia delinquentes) solet per modum aggravationis poenæ superaddi. De matrimonio idem sentiendum est ac antea diximus in sequenti num. 28.

DUBITATUR AUTEM primo, An vt paruulorum, sic & adulterorum Baptismus sit permissus tempore cessationis à diuinis? Ad quod Suarez in citata *disput. 39. sect. 2. numer. 22.* merito respondet affirmatiue, quia Baptismi vsus prohiberi non potest, utpote necessarius ad salutem, nõ modo paruulis; sed etiam adultis, & vtrisque siue in periculo mortis, siue extra illud constitutis. Quod autem in Cap. Non est vobis, De sponsalibus (vnde habetur exceptio Baptismi ab hoc effectu) nominatim facta est mentio Baptismi paruulorum; idem author interpretatur; in quibus ideo nominatim exceptum esse Baptismum paruulorum, non quod solis paruulis tunc dari permittatur; sed quod iuxta morem Ecclesiæ, in infantia Baptismus conferri solet; quod si aliqua de causa non sit factum, suppletur in ætate prouectiore; in qua etiam est Baptismus paruuli; si non de facto; at certe de iure, hoc nomine; quod in infantia dari potuerit, & debuerit, tanquam conuenienti tempore, iuxta Ecclesiæ morem. Adde ex eodem in sequenti nu. 23. licitum esse utrosque tunc baptizare etiam cum solemnitate; quia ius concedens absolute Baptismum, intelligendum est de Baptismo ritu solemniter ministrato, cum de se non debeat aliter ministrari; nec existimandum est concedi solummodo id quod est homini necessarium; sed etiam id quod Sacramentum ipsum docet. Nam in necessitati hominis, sic & reuerentiæ Sacramenti consulendum est.

DUBITATUR secundo, An eodem effectu Sacramentum Confirmationis comprehendatur? Ad hoc Suarez nu. 24. respondet negatiue, eo quod concessio Baptismi extendi possit ad concessionem Confirmationis; vt intelligitur ex cap. Quoniam, De senten. excommunic. in 6. in quo Confirmatio cum Baptismo fit commune periculum moræ; ob quod vsus eorum Sacramentorum tempore interdicti conceditur. Et ratio esse potest, quod Confirmatio censetur perfectio quadam & complementum Baptismi.

DUBITATUR tertio, An Sacramentum Poenitentia tempore cessationis à diuinis possit ministrari extra periculum mortis? Istud Suarez ibidem consequenter tractans, propendet aliqua ratione in partem affirmantem. Sed valde obstat quod lex prohibitionis vsus Sacramentorum tempore cessationis à diuinis, & se generalis sit, à qua non inuenitur in iure specialis exceptio vsus Sacramenti Poenitentia extra memoratum articulum; præsertim cum ex eiusdem authoris doctrina antea tradita, ad inferendam talem exceptionem non sufficiat, quod in ca. Alma mater, §. Quia vero. De senten. excommunic. in 6. cõcedatur, vt tam sani, quàm infirmi ad poenitentiam admittantur. Et certe cur relaxatio interdicti facta in aliquo debeat interpretatione extendi ad relaxationem cessationis à diuinis, ratio non apparet; cum hæc ad illud nihil pertineat, illique addi solet; non quidem tanquam complementum, sed vt poena vrgentior aduersus delinquentis contumaciam.

Si dicas rationem quæ in eodẽ paragrapho tangitur, quod poenitentia propter pronitatem, & facilitatem hominum ad peccandum summe necessaria sit, locum proinde habere respectu cessationis à diuinis, ac interdicti? Respondetur, id non sufficere ad excipiendum, vbi ius non excipit; quia talis ratio non est tanti momenti, vt negandum sit Ecclesiam posse prohibere ne sanis ministraretur Sacramentum Poenitentia; qui dammandus esset vsus referuationis casuum extra mortis periculum, quod aduersatur definitioni Concilij Tridenti *sect. 14. cap. 7.*

QVOD

82. QVOD ATTINET ad tertium effectum cessationis a diuinis, qui est priuatio Ecclesiastica sepultura; aduertendum est duo distingui in Ecclesiastica sepultura; vnum est depositio adaueris in terra sancta. Alterum est, Ecclesiasticum officium quod pro Ecclesie consuetudine solet fieri dum corpus hominis fidelis traditur sepulturae. Quod posterius non esse licitum tempore cessationis a diuinis Doctores consentiunt: quia impositio cessationis a diuinis prohibentur omnia officia Ecclesiastica, ex Cap. Non esse vobis. De sponsalibus. Accedit, quod nec tempore interdicti tale quid vllō modo permittatur, vt patet ex Cap. Quod in te, De pœnit. & remiss. §. 2. vbi Clericis qui interdictum seruauerint, conceditur quidem sepeliri in Cœmeterio suae Ecclesie, sed cum silentio cessantibus omnibus solemnitatibus.

De priore vero, licitum ne sit, magna difficultas est: quam Suarez tractat in sæpe citata sect. 2. nu. 29. & aliquot sequentibus: vbi partem affirmantem amplectitur; tum alijs rationibus: tum quia traditio sepulturae facta in loco sacro, non est per se diuinum officium, proprie & in rigore sumptum: sed tantum opus pietatis, & misericordiae, laicis perinde ac Clericis licitum. Illa ergo non comprehenditur generali diuinorum officiorum prohibitione; quæ cum odium rigoremque contineat, est stricte interpretanda. Si opponas, inde sequi nec cessationem ipsam priuare Sacramentis quæ in iure distinguuntur ab officiis diuinis, vt patet ex cap. Si sententia, De sentent. excommunic. in 6. Respondetur, quidquid id sit, particulariter ex cap. Non est vobis, De sponsal. haberi, in cessatione a diuinis nomen officij diuini ita sumi, vt comprehendat Sacramentorum ministerium tanquam aliquod officium sacrum, ac proprie diuinum. Illic enim his verbis (nulla diuina officia præter Baptismum paruulorum, & penitentiam morientium, &c.) aperte significatur Baptismum paruulorum, & penitentiam morientium fuisse ibi comprehendenda sub diuinis officiis, nisi exciperentur, atque adeo ipsum diuinorum officiorum nomen, illic ita accipi, vt sua significatione comprehendat ministerium Sacramentorum, quod proinde in cessatione a diuinis prohibitum censetur quoad Sacramenta non excepta.

De pœna violentis cessationem a diuinis; & de modo quo hæc tollitur.

SECTIO VLTIMA.

83. IN Clementina 1. De sentent. excommunic. pœna excommunicationis ipso facto incurrenda, imponitur quibuslibet Religiosis cuiuscumque ordinis & conditionis, siue exemptis, siue non exemptis, non seruantibus generalem cessationem a diuinis: quando viderint, aut sciuerint Ecclesiam Cathedralē, vel Matricem seu Parochialem, obseruare illam; non solum si lata sit à Papa, vel ab Episcopo; sed etiam si à Concilio prouinciali, aut etiam ab aliquo Capitulo, vel Collegio, aut Conuentu siue sæcularium, siue regula-

rium, vendicante sibi ius ex consuetudine, vel priuilegio eamdem imponendi. Quæ omnia habentur expressa in textu eiusd. Clementinae. Ex quibus liquet materiam remotam illius excommunicationis, seu personas in quas profertur, esse solos & omnes Religiosos. Proximam vero, seu actionem ob quam profertur, esse violationem de qua agimus.

Aduerte vero, quod cum generali verbo, non seruantibus, talis actio indicata sit dubitari posse quid eadem requirat in particulari, vt sit sufficiens ad propositam excommunicationem incurrendam. Videtur autem nihil aliud requirere, quam eam esse quæ censetur tale peccatum quale requiritur in materia proxima excommunicationis minoris, iuxta Cap. Nemo Episcoporum 11. quæst. 3. Non haberi autem aliam pœnam à iure impositam violanti cessationem a diuinis Suarez notat in fine supradictæ sect. 2.

84. DE MODO vero quo cessatio a diuinis tollitur, notandum est primo, quod ea cum non imponatur à iure, sed tantum ab homine, possit tolli tantum ab eò à quo imposita est, vel à Superiore ipsius, vel etiam ab eius successore, si ipse excesserit è vita, vel ab eo quem hi ad id delegauerint. Formam vero tollendi, nullam certam esse præscriptam: etsi requiratur vt eam tollens verbis suam voluntatem explicet; solo enim facto in censuris, & similibus tollendis procedere, censetur proprium esse Papæ, qui solus non est alligatus præscriptis iuris canonici.

Notandum est secundo, cum cessatio a diuinis nunquam imponatur ad certum tempus; vt pote quæ ferri tantum potest vt recedatur à contumacia; in quo nullum est certum tempus præfixum: nec etiam imponatur sub conditione, sed absolute; ad illam tollendam semper requiri Iudicis relaxationem.

Notandum est tertio, cessationem a diuinis per appellationem præcedentem, illius sententiam impediri ne valeat ob defectum iurisdictionis, non item per subsequentem, per quam legitime prolatam vim accepit, requirit relaxationem, vt illam amittat.

Notandum est quarto, quod Suarez docet in fine disput. 39. Iudicem à quo imposita est cessatio a diuinis, sicut potest sua autoritate totam tollere: sic etiam posse iusta de causa eam suspendere ad aliquot tempus, aut ex aliqua parte quoad certos effectus, aut certas personas. Cur enim ei qui potest totum tollere, negetur potestas tollendi partem, nulla videtur esse ratio, & per consequens, nec cur in istiusmodi cessatione (presertim cum sit tantum quid facti) negandum sit posse actus aliquos, aut personas aliquas ab ea eximi, quando nullum aliunde datur impedimentum.

De Ecclesie pollutione quæ interdicto quoque affinis est, iam diximus in præcedenti lib. 29. numer. 179. & aliquot sequentibus. Sicque operi mois humeris satis impari impositus sit finis ad Dei gloriam, Beatissimæ Virginis, Sanctorum omnium honorem, atque Ecclesie Catholice utilitatem, cuius censura omnia in illo à me tradita humiliter subijcio.

Sit nomen Domini benedictum, ex hoc nunc, & vsque in sæculum.

REGINALD
DE
PRAXIS
DORIS
E. V.
5°